

«Mai hem parlat de la modificació de la Constitució ni de l'Estatut»

Joan Reventós (Barcelona, 1927) explica en aquesta entrevista la seva confiança en la solució del conflicte de TV3 al País Valencià alhora que reivindica el paper del Senat en el sistema democràtic de l'estat espanyol i la seva eficàcia.

Josep Ma. Pasqual

Senyor Reventós, ¿com s'explica que en època de televisió sense fronteres algú posi fronteres a TV3 al País Valencià?

—Tinc la sensació que en aquesta qüestió moltes persones no tenim les dades reals del problema. El bon camí és que totes les televisions les puguin veure tothom. Aquest ha de ser l'objectiu. També ha de ser-ho en el cas de TV3 al País Valencià.

—¿Per què hi ha, doncs, el conflicte?

—Ningú ha posat sobre la taula les dades reals del problema. Hi ha una politització que en part s'explica. Hi ha elements tècnics i econòmics que poden donar claus del que passa. Una situació de reciprocitat arribarà, però de moment en el punt de partida hi ha qui pot trobar desigualtats i és possible que hi hagi qui cregui que cal una etapa per reequilibrar la situació de fet. D'altra manera, es pot pensar que seria més difícil de corregir.

—Així, doncs, ¿s'ha pres una decisió política?

—Veig més una decisió amb determinants econòmics i tècnics. Sempre he cregut en els factors econòmics. Hi ha factors de publicitat, de finançament, que no s'acaben d'explicar, que qui els sap, no els explica, però que poden ser-ne l'arrel profunda. ¿Ningú li ha parlat a vostè d'aquesta versió?

—En el moment que s'obren les portes a les televisions privades, tancar-les a una de pública, per raons de finançament és difícil de justificar.

—No dic que sigui justificat. Dic que intueixo que darrere de tot hi ha factors dels quals no parla ningú. I no vull entrar més a fons en el tema. No en sóc un especialista. Només dir que no crec que tot plegat només respongui a un plantejament exclusivament polític. També que després d'un procés, arribarem a la intercomunicació televisiva.

—Però mentre no hi ha intercomunicació televisiva, hi ha retrocés, almenys lingüístic.

—Des de la concepció del que és

«Que hagin suprimit TV3 al País Valencià no ens agrada a ningú».

l'àrea lingüística del català, crec que la situació se superarà. Hi ha una cosa important, la realitat és molt tossuda, la realitat lingüística hi és, i per tant la situació s'anirà superant. Pot passar una etapa de friccions, fins l'acoblament. Del que es tracta és d'anar assolint en successives etapes una televisió sense fronteres, que en una àrea lingüística comuna és desitjable que arribi ben aviat.

—¿Allò que pot tenir d'impopolar la supressió de TV3 al País Valencià pot fer perdre vots als socialistes?

—Que aquesta mesura pot no haver agradat a molts ciutadans de Catalunya és palès i evident. No ens agrada a ningú. ¿Quina pot ser la repercussió al País Valencià? Depèn de quina sigui l'acció que desenvolupi Televisió Valenciana a partir de la seva posada en marxa. Addictes a una sola cadena

de televisió, no n'hi ha enlloc del món, menys ara que estem decidits a avançar cap a una televisió sense fronteres. Això no treu que de vegades puguem ensopegar amb una pedra. Ara hi hem ensopegat. Ja se superarà.

—Canviant de tema. ¿Les eleccions al Senat tenen dinàmica pròpia?

—Sí. La primera dinàmica és que cal, malauradament, explicar i justificar l'existència del mateix Senat. De vegades no resulta fàcil. En aquest país hi ha la impressió generalitzada, i no argumentada, que el Senat serveix per a poca cosa. És una impressió equivocada, en certa manera demagògica. Tots els països del món amb democràcies consolidades estan dotats de dues cambres. En aquest sentit, el nostre és un model correcte.

—¿I per a què serveix el Senat?

—Per a moltes coses i encara n'hau-

ria de servir per a més. Acompleix una missió molt important, garanteix una segona fase de reflexió sobre el contingut de les lleis. És el que se'n diu segona lectura dels projectes de llei. En aquest sentit, el Senat del nostre país ha estat eficaç. Ha introduït moltes esmenes, sovint importants, que han perfeccionat els projectes de llei i que, en general, han estat aprovades per tots els grups parlamentaris. La tendència a acceptar esmenes introduïdes al Senat cada vegada ha estat més majoritària al Congrés. Només per aquestes millores polítiques i tècniques de les lleis, ja es justificaria l'existència de la segona cambra.

En una altra perspectiva, el Senat, o millor dit, els Senadors en general, tenen un contacte molt directe amb problemes que afecten el conjunt de la societat. Qüestions que, per la raó que sigui, no han rebut una atenció directa del Congrés o de l'Executiu. Així, el Senat en ocasions s'anticipa a estudiar qüestions concretes a través de les Comissions d'enquesta, que permeten recollir una informació abundant, valorant-la i dictaminant-la. Els informes poden ser utilitzats, i sovint ho són, pel govern. En la darrera legislatura han estat molt positives, per exemple, les comissions sobre incendis forestals, sobre la violència en l'esport, sobre el maltractament de nens. Són treballs aprofundits, molt propis de les segones cambres arreu del món, i que apunten a trobar solucions a problemes corrents, encara que sigui a mig termini.

—*¿El Senat és una cambra de representació territorial o no ho és?*

—Ho és, però no acaba de ser-ho. Ho és en tant que els senadors són elegits per uns territoris, quatre per circumscripció electoral —les províncies— i uns altres elegits pels Parlaments de cadascuna de les Comunitats. Hi ha l'embrió d'una representació territorial, que es correspon a una definició poc concretada de la Constitució. Caldrà concretar-la més.

—*¿Com?*

—A través d'un procés que hauria de consolidar el Senat com a cambra de representació territorial i obrir el camí per consolidar-lo com a Cambra de les Autonomies. Com sap, l'estructura de l'estat és autonòmica. Els socialistes catalans tenim el propòsit d'introduir el màxim d'elements federalitzants en l'estructura de l'estat. Quan es va fer la Constitució ens vam quedar a mig camí, per això tenim una cambra de representació territorial que ho és, però que no acaba de ser.

—*¿Es pot fer el pas del que marca*

la Constitució a una cambra de les autonomies?

—Sí i no. Li diré per endavant que no tindrem una cambra de les autonomies mentre no es modifiqui la Constitució. Ara bé, avui que estan de moda els codis genètics, si aconseguim introduir elements en la pràctica diària del Senat que propiciï la dinàmica autonòmica i generalitzin les condicions de cambra territorial, arribarà un dia que pel seu propi pes es farà evident a tothom la necessitat de modificar la Constitució, a fi que el Senat arribi a ser la cambra de les autonomies. Aquesta és la nostra perspectiva.

—*¿Per què aquesta perspectiva?*

«Aconseguirem l'ús del català al Senat».

—Tant el PSC com el partit federal compartim la idea que no és el moment de modificar els textos bàsics, que regulen les nostres llibertats. Mai hem parlat de la modificació de la Constitució ni de l'Estatut.

—*¿Per què?*

—La Constitució va ser elaborada amb un esperit de consens que avui no tenim. Amb l'Estatut va passar el mateix. Les modificacions dels grans textos bàsics garantia del règim de llibertats s'han de fer amb consens. Et repeteixo, avui no el tenim. Potser aquesta no és raó suficient, però és una raó molt important.

—*¿Hi ha una altra raó?*

—Una raó històrica. La història constitucional d'aquest país ha estat dramàtica. Poques constitucions han durat. Cal que la Constitució tingui un rodatge a temps històric, perquè arrel·li de veritat en la consciència del poble. Avui la necessitat d'unes certes modi-

ficacions del text constitucional la poden sentir alguns sectors, sobretot de la classe política, però en la consciència del poble no hi és, i no hi serà fins que no hi hagi una consciència molt clara de l'enorme importància que té el text constitucional i el text estatutari. Mentre no hi hagi més experiència de rodatge, garantia de la durada històrica dels textos, i de la seva aplicació constant, és millor no plantejar-se cap reforma constitucional.

—*Si s'hagués de redactar de nou la Constitució, ¿avui es faria l'estat de les autonomies?*

—¡I què sé jo! Una vegada vaig llegir un llibre que deia que si Hitler hagués guanyat, al final els alemanys haurien estat meitat homes meitat cavalls. No he estat mai partidari de l'anacronia. Els punts de partida en tot procés històric són essencials. Si et serveix com a exemple, et diré que en la darrera sessió de la Mesa del Senat i la Junta de Portaveus d'aquesta última legislatura, no hi va haver consens per a un acord tan senzill com és el de crear un servei de traductors per als documents que arriben a la Cambra escrits en llengua no castellana. Els Populars van votar en contra i tots els altres a favor. L'acord de la Mesa existeix, està aprovat, però sense consens.

—*¿Es parlarà en català al Senat en la pròxima legislatura?*

—Aconseguirem l'ús del català al Senat.

—*¿En els plens?*

—Això s'ha de determinar i fer-ho amb el màxim consens. Però de l'ús, n'estic convençut. Hi ha un fet molt concret que val la pena que es coneguin. Un fet que jo estimo que té importància. Al programa de govern, aprovat en el Comitè Federal dels socialistes, hi ha incorporada una proposta que fou aprovada sense cap vot en contra, que diu que «el PSOE considera les cultures i llengües d'Espanya un patrimoni enriquidor, la preservació, estimul i difusió de les quals són objectius desitjables d'acord amb la Constitució i amb independència de les competències específiques de les Comunitats Autònomes, es promouran mesures i incentius específics per a la conservació i coneixement d'aquestes cultures i llengües, tant a Espanya com en la projecció internacional». ¿Què et sembla? Aprovat per unanimitat en el Comitè Federal, Si guanyem les eleccions serà política del nou govern.

—*Així, doncs, ¿es tornarà a veure TV3 al País Valencià?*

—En aquest moment el que és important és que ha estat aprovada aquesta proposta. □